

בְּיָנֶיךָ. וְהִינֵנוּ דְכָתִיב נִגַע צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בְּאֶדָם, בְּאֶדָם מִמָּוֶשׁ, וּמִכַּפָּאן נְחִית לְמֵאן דְנִחִית, אֲשֶׁתִּכַח נִגַע לְכֹלָא, מֵהֵהוּא סְגִירו.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְדָאֵי דָא הוּא רָזָא דְמִלְהָ, דְכָתִיב, (איכה ב) נָאֵר מִקְדָּשׁוֹ. מָאֵי טַעְמָא.

מִשׁוּם דְּבִנְיָ עֲלָמָא גִרְמוּ הָאֵי, דְכָתִיב, (במדבר יט) אֶת מִקְדָּשׁ יְיָ טַמְא, טַמְא מִמָּוֶשׁ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, טַמְא, מִשׁוּם דְּאִסְתַּלְקַת (שכיבה מניח) מָאן דְּאִסְתַּלַּק, וְחֻוּיָא תְקִיפָא שְׂרִיָא, וְאָטִיל זֹהֵמָא, וְסָאִיב לְמֵאן דְּסָאִיב, וְכִלְהוּ בְּגִין חֻוּבֵי עֲלָמָא.

הָאֵנִי, כִּד שְׂאָרֵי חֻוּיָא (תקיפא) לְאִתְגַּלְגְּלָהּ, מִסְתַּלְקִין סְמִכִין וּבְנִינִין וּמִתְעַבְרִין,

וְאֵתֵי חֻוּיָא תְקִיפָא וְאָטִיל זֹהֵמָא, וְכִדִּין אֲשֶׁתִּכַח מִקְדָּשָׁא מִסָּאֵב, מָאן מִקְדָּשָׁא. כְּמָה דְאִתְמַר (ויקרא יד) וְנִתְתִי נִגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אַחֻזְתְּכֶם. וְכָתִיב (בראשית ג) וְהִנְחַשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֵל הָאִשָּׁה. אֵל הָאִשָּׁה מִמָּוֶשׁ, דְּאִתְר מִקְדָּשָׁא אִתְאַחִיד בְּגוּוּהָ, וְהִינֵנוּ אֶת מִקְדָּשׁ יְיָ טַמְא בְּגִין חֻוּבֵי, מִשׁוּם דְּאִתְגַּלְגְּלִיא חֻוּיָא תְקִיפָא.

מָאן חֻוּבֵי. דָּא לִישְׁנָא בִישָׂא, דְּבְגִין לִישְׁנָא בִישָׂא, חֻוּיָא אֲזַדְמֵן, בֵּין לְעִילָא בֵּין לְתַתָּא, דְכָתִיב, (במדבר כא) וַיִּשְׁלַח יְיָ בָּעַם אֶת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים. הַשְּׂרָפִים אוּ הַשְּׂרוּפִים לֹא כָתִיב, אֶלָּא הַשְּׂרָפִים, מָאן שְׂרָפִים.

(תהלים עד) רֵאשֵׁי תַנִּינִים (תרי, חד אַחֲחִיד לְעִילָא, וְחד לְתַתָּא) (ס"א תרי, חד אַתְחֻדוּ לְזַמְנִין) וְכָתִיב (ישעיה ו) שְׂרָפִים

עוֹמְדִים מִמַּעַל לּוֹ, מִמַּעַל לּוֹ וְדָאֵי, כְּמָה דְאִתְ אָמַר (איוב א) לְהִתְנַצֵּב עַל יְיָ, וְכִדִּין סְגִירוּ בְּכֹלָא, וְלִית מָאן דְּפִתַח, וְעַל דָּא כָתִיב (משלי ל) בֶּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֵת אֶכְלָה וּמִחֲתָה פִיהָ וְגוֹ', מָאֵי

ה', וְאֵז הַסְּגִרָה בְּכָל, וְאֵין מִי שְׁפֹתָהּ. וְעַל זֶה כְּתוּב, (משלי ל) בֶּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֵת אֶכְלָה וּמִחֲתָה

הוּא נִקְרָא נִגַע. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שְׂאִין הָאֲבוֹת נְהַנִּים, כָּל שְׂפָן הַבְּנִים, וְהִנֵּנוּ שְׁפָתוֹב נִגַע צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בְּאֶדָם, בְּאֶדָם מִמָּוֶשׁ, וּמִכַּפָּאן יוֹרֵד לְמִי שְׂיוֹרֵד. נִמְצָא נִגַע לְכָל מְאוֹתָהּ הַהִסְגְּרָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְדָאֵי זֶהוּ סוּד הַדְּבָר, שְׁפָתוֹב (איכה ב) נָאֵר מִקְדָּשׁוֹ. מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׂבִנְיָ הָעוֹלָם גִּרְמוּ אֶת זֶה, שְׁפָתוֹב (במדבר יט) אֶת מִקְדָּשׁ ה' טַמְא, טַמְא מִמָּוֶשׁ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, טַמְא, מִשׁוּם שֶׁהִסְתַּלְקָה (השכיבה ממנו) מִי שֶׁהִסְתַּלְקָה, וְהִנְחַשׁ הַתְּקִיף שְׂרִי וּמִטִּיל זֹהֵמָא, וּמִטַּמְא אֶת מִי שְׁמִטַּמְא, וְכָלֵם מִשׁוּם חֻטְאֵי הָעוֹלָם.

לְמַדְנֵנוּ, כְּשֶׁמִּתְחִיל הַנְּחַשׁ (החוק) לְהִתְגַּלְגֵּל, מִסְתַּלְקִים הַבְּנִינִים וְהַעֲמוּדִים וְעוֹבְרִים, וּבָא הַנְּחַשׁ הַתְּקִיף וּמִטִּיל זֹהֵמָא, וְאֵז נִמְצָא הַמִּקְדָּשׁ טַמְא. מִי הַמִּקְדָּשׁ? כְּמוֹ שְׁנָאֵמַר וְנִתְתִי נִגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אַחֻזְתְּכֶם. וְכָתוּב (בראשית ג) וְהִנְחַשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֵל הָאִשָּׁה. אֵל הָאִשָּׁה מִמָּוֶשׁ, שְׁמִקוּם הַמִּקְדָּשׁ נִאֲחֻז בְּתוֹכָהּ, וְהִנֵּנוּ אֶת מִקְדָּשׁ ה' טַמְא, מִשׁוּם חֻטְאוֹ, מִשׁוּם שֶׁהִתְגַּלְגְּלָהּ הַנְּחַשׁ הַתְּקִיף.

מָה חֻטְאוֹ? זֶה לְשׁוֹן הַרְעָ, שְׁבַגְלָל לְשׁוֹן הַרְעָ הַנְּחַשׁ מִזְדַּמֵּן, בֵּין לְמַעְלָה בֵּין לְמַטָּה, שְׁפָתוֹב (במדבר כא) וַיִּשְׁלַח ה' בָּעַם אֶת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים. הַשְּׂרָפִים אוּ הַשְּׂרוּפִים לֹא כָתוּב, אֶלָּא הַשְּׂרָפִים. מִי הַשְּׂרָפִים? שְׁפָתוֹב (תהלים עד) רֵאשֵׁי תַנִּינִים, (שנים). אַחַד נִאֲחֻז לְמַעְלָה וְאַחַד לְמַטָּה) (שנים). אַחַד חוֹזְרִים לְפַעְמִים) וְכָתוּב (ישעיה ו) שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לּוֹ, מִמַּעַל לּוֹ וְדָאֵי, כְּמוֹ שְׁנָאֵמַר (איוב א) לְהִתְנַצֵּב עַל ה', וְאֵז הַסְּגִרָה בְּכָל, וְאֵין מִי שְׁפֹתָהּ. וְעַל זֶה כְּתוּב, (משלי ל) בֶּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֵת אֶכְלָה וּמִחֲתָה